

אגף תכנים, תוכניות, הכשרה
והשתלמויות

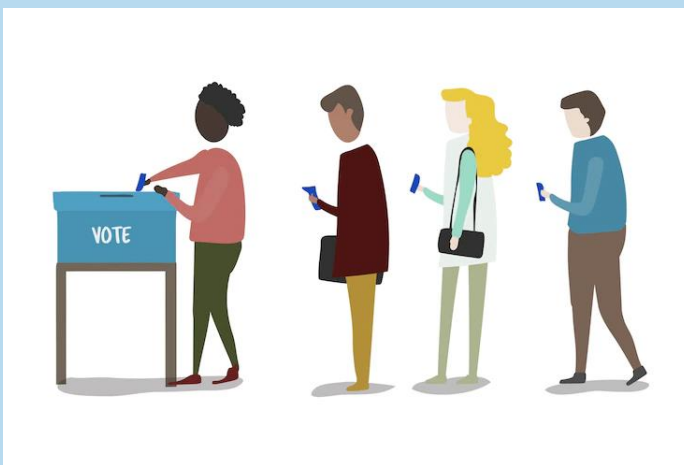

משרד החינוך

למה לי מועצת תלמידים!?

מועצת תלמידים בית ספרית ככלי ליישום דמוקרטיה

יחידת לימוד היברידית לכיתה ז'

"היה אתה השינוי שאתה רוצה לראות בעולמך"
מהטמה גנדי

מבוא למורה

נושא היחידה: למה לי מועצת תלמידים!?
מועצת תלמידים בית ספרית ככלי ליישום דמוקרטיה

שיעור זה הוא אחד מתוך שלושה שיעורים העוסקים במועצת תלמידים בית ספרית ככלי ליישום דמוקרטיה

מועצת התלמידים הבית ספרית מאפשרת התנסות באורח חיים דמוקרטי. במסגרת השיעורים, התלמידים יכירו את מועצת התלמידים ואת תחומי השפעתה, יתנסו בבחירת תחומי התוכן ולבסוף יפעלו במסגרת הליך בחירות דמוקרטי לבחירת נציג מועצה מכיתתם.

כל שיעור מותאם ל-45 בכיתה:

שיעור 1 – למה לי מועצת תלמידים!?! - כיתה ז'

שיעור 2 – השינוי מתחיל בי- כיתה ח'

שיעור 3 – בחירות לנציג מועצה – תהליך דמוקרטי כתתי- כיתה ח'.

בשיעור זה נעמוד על חשיבותה ותרומתה של מועצת תלמידים לקהילת בית הספר.

מהי מועצת תלמידים?
(הרחבה למורה)

מתודת פתיחה: פרובוקציה חינוכית:

מחנכת/ת הכיתה יקבע מבעוד מועד עם המנהל/בעל תפקיד בכיר בביה"ס שיכנס לכיתה בתחילת השיעור ויאמר בדרמטיות: "בישיבה האחרונה של צוות הניהול התקבלה החלטה שהשנה אנחנו מבטלים את מועצת התלמידים בבית הספר שלנו".

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

שאלות לדיון

- מה הרגשתם כששמעתם את ההחלטה?
- האם בבית ספר המנוהל ע"י מבוגרים, (ומיועד לתלמידים) ייתכן שלא תהיה נציגות של תלמידים?

נכתוב תכנית פעולה שמטרתה למנוע את ביטול מועצת התלמידים ותוך כדי המשימה מחדדים את ייחודה וחשיבותה של מועצת התלמידים.

מהלך הפעילות:

שלב א': במליאה המורה כותבת על הלוח: "למה לי מועצת תלמידים?" ניתן לרשום על הלוח את הטענות המרכזיים שעולים מהדיון.

שלב ב': חלוקה לקבוצות בנות 4-5 תלמידים, כל קבוצה תכין תכנית פעולה לשינוי החלטת ההנהלה. מומלץ להיעזר בכרטיס המשימה.

שלב ג': להצגת תוכניות הפעולה מומלץ להזמין לכיתה נציג הנהלה (או לחילופין רכז מועצת התלמידים בביה"ס) שבפניו יוצגו הטענות ולבקש את תגובתו.

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

כרטיס משימה

חישובו ותכנונו מהי הדרך הנכונה לפנות אל ההנהלה כדי לשכנעם שחייבת להיות מועצת תלמידים בביה"ס!!!

- כיצד תוכלו לארגן סביבכם תלמידים מביה"ס שחושבים כמוכם (אינסטגרם, שאלון, וכו..),
 - אילו אמצעים עומדים לרשותכם (כל הליך דמוקרטי קביל : מכתב, פגישה, דיון, הצגה במבואה ...)?
 - מהם הטעונונים העיקריים שתמצאו להציג?
- נסחו עיקרי הדברים על פי העקרונות הבאים:

✓ משפטי פתיחה:

אנו מבקשים היום להוכיח כי.... (חייבת להיות מועצה בביה"ס)

היום יוכח בפניכם, צוות הנהלה, כי החלטתכם נוגדת את יסודות הדמוקרטיה

שחלקן מעוגנות במסמכים מחייבים... (תקנונים, למינהם..)

✓ עיקרי הדברים:

טענתנו העיקרית תהא כי....

אנו נוכיח בפניכם היום כי....

אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי....

✓ תיאור מהלך הדיון:

נביא בפניכם היום טענות שלנו ושל תלמידי ביה"ס מכל השכבות המוכיחות מעל לכל ספק כי....

✓ משפטי סיכום:

ולכן נבקש כי תענו לטענות חבריי התובעים את זכותם לייצוג בביה"ס כדי שתחושת השייכות והביטוי תהיה מירבית בביה"ס.

בשיעור זה, דנו בחשיבותה של מועצת התלמידים בחיי בית הספר ובתפקידה של מועצת התלמידים כפלטפורמה למעורבות והשפעה של התלמידים על חיי ביה"ס. התנסו בכתיבת טיעונים לשכנע את ההנהלה בנחיצותה של מועצת התלמידים ובקיום הדיון מול נציג ההנהלה.

לסיום נצפה בסרטון שמסכם את פעילות מועצת התלמידים בתיכון אריאל בטירת הכרמל.

פתיחה

גוף –
מהלך

סיום

לסיכום השיעור שאלות למחשבה וצידה לדרך:

- ממה התרשמתם בסרטון? האם מועצת התלמידים משמעותית בחיי ביה"ס? נמקו.
- האם בעקבות הדיון בשיעור שינית את עמדתך לגבי חשיבות המועצה בביה"ס?
- מה יכולה להיות תרומתכם לקיום מועצת תלמידים משמעותית, משפיעה ותקנית בביה"ס?

ידע – למה לי מועצת תלמידים!?

דמוקרטיה היא צורת משטר שבה שותפים האזרחים בקביעת השלטון. שותפות זו נעשית קודם כל בפעולת הבחירות. המשטר הדמוקרטי מבוסס על רעיון ריבונות העם. בדמוקרטיה המודרנית מתבטא "שלטון העם" בכך שציבור האזרחים משתתף בבחירות שבהן נבחרים נציגי העם לשלטון. במדינות הדמוקרטיות בעלות המשטר הפרלמנטרי נערכות בחירות לפרלמנט ונבחרים נציגי העם.

על הדמוקרטיה להבטיח את שמירת זכויותיהם של כל אזרחיה ותושביה. בדמוקרטיה מתקבלות החלטות על פי הצבעת הרוב, תוך מחויבות לשמירה על זכויות המיעוט.

מתוך: עקרונות המשטר הדמוקרטי המודרני, ניסן נוה. <https://lib.cet.ac.il/pages/item.asp?item=8387>

מועצת תלמידים - מנהיגות ייצוגית נבחרת

מועצת התלמידים בבית הספר, המונחית והמודרכת על ידי מינהל החברה והנוער במשרדנו, היא אתגר חינוכי לטיפוח מנהיגות נוער ייצוגית המקדמת את הערכים הדמוקרטיים בבית הספר ובקהילה. הפעילות של חברת התלמידים ומועצות התלמידים מזמנת התנסות באזרחות פעילה תוך עמידה על זכויות האדם והאזרח. מעורבותה של המועצה בחיי בית הספר מסייעת בטיפוח אקלים מיטבי ומחזקת את זיקת התלמידים ואת השתייכותם להוויה הבית-ספרית והקהילתית.

פעילותה של מועצת התלמידים בבית הספר מובנית על בסיס ערכים ועקרונות כגון כבוד האדם וחירותו, הזכות לשוויון ולהבעת דעה, שמירת החוק, "הרוב והמיעוט" ו"העם למען העם". המועצה אמורה לייצג את כלל התלמידים בבית הספר, ובכלל זה קבוצות ייחודיות כמו עולים, תלמידים בעלי צרכים מיוחדים ועוד, ולפעול בתיאום עם בוחריה ועם חוקי המוסד החינוכי שבו היא פועלת.

מטרות מועצת התלמידים בבית הספר

- לטפח תרבות הנהגה דמוקרטית בקרב התלמידים ובין כל באי בית הספר
- לחזק ערכים של אזרחות פעילה במשטר דמוקרטי הלכה למעשה
- לייצג את התלמידים בכל פורום של קובעי מדיניות
- לגשר ולקשר בין קהל הבוחרים – התלמידים – ובין הגוף התומך, הנהלת בית הספר
- לדאוג לזכויות התלמידים ולחובותיהם
- לטפח בקרב חברת התלמידים והנבחרים הנהגה ערכית, המאמצת נורמות של התנהגות מוסרית תוך הקפדה על ערך הכבוד ההדדי ברוח ההולמת אורח חיים דמוקרטי ופלורליסטי
- לפתח את ערך האחריות והייצוגיות בקרב כלל התלמידים
- להקנות מיומנויות של התנהגות במסגרות ניהול ציבוריות (כמו ניהול מו"מ, קבלת החלטות, פרסום, שיווק, התמודדות עם קונפליקטים, פתרון הוגן, גישור, דיונים בדילמות וכד').

מתוך חזר מנכ"ל: <https://apps.education.gov.il/Mankal/Horaa.aspx?siduri=54>

מועצת התלמידים בבית הספר פועלת מתוקף "אמנת זכויות הילד", "חוק זכויות התלמיד" (התשס"א-2000) ו"חוק הרשויות המקומיות – מינהל יחידת הנוער ומועצת תלמידים ונוער" (התשע"א-2011).

סרטים

